

Kitekint? - A sz?kkebl? r?fizes

2009 j?lius 26. Flag

Sz?veg m?ret

Ment?s

-
-
-

- [0](#)

M?g nincs ?rt?kelve

M?rt?k

Mi?rt ?rezz?k ?gy, hogy alig vagyunk képesek eligazodni a vil?gban? Mi?rt kapkodjuk a fej?nket a h?rek ?s ?jdons?gok sz?nyegbomb?z?sa k?zben? Mi?rt ?rezz?k ?gy, hogy egyre gyorsabban t?rt?nnek szokatlan dolgok a k?rnyez? vil?gban, ?s megrend?l a bizalmunk mindenben, amit kor?bban hitelesnek tartottunk? Az ok egyszer?: forradalomban ?l?nk.

Els?pr? erej? v?ltoz?ások alakítják át munkahelyeinket, lak?k?rnyezet?nket, a politikai ?letet, ?letm?dunkat ?s egész kapcsolatrendszer?nket. A forradalmi v?ltoz?ások m?g?tt egy igen egyszer? ok húz?dik meg, mondja a nyugati vil?g vezet? szociológusa. 1970-t?l egyre er?sebben teret nyer ?let?nkben, munkánkban ?s társadalmunkban az a valami, amit els? információs forradalomnak hívunk. 1971-ben kezd?d?tt, egy okos ?s apr? találmánnyal, ez volt a mikroprocesszor. Ez képes volt olyan sok tudást tárolni igen kicsi helyen, ami az egyre t?bb tudás egyre gyorsabb feldolgozását ?s fejlesztését tette lehet?v?: ez már a számítógépek, az internet, az intelligens elektronikai eszk?z?k ?s kommunikáció világa. Miért lehetett képes egy igen kicsi dolog, a kis szilíciumlapocska ilyen hatalmas erej? ?s a vil?g egészére kiterjed? forradalom elindítására? Azért, mert megv?ltoztatta a korábbi két ipari forradalom alatt követett fejl?dési utat.

Az els? ipari forradalom az 1770-es ?vekben indult Angliából, ahol a g?zgép ?s a t?bbi szellemes találmány egyre jobb gépeket eredményezett, a gépek segítségével egyre t?bb terméket állítottak el?, egyre kevesebb id? alatt. Az új gépek az ?let minden területét forradalmasították - gondoljunk csak a vasútra, a gyáriparra, a bányákra ?s az egyre nagyobb városokra. Miért lehetett a g?zgép ilyen fontos találmány? Azért, mert egy új energiaforrást adott az emberiségnek. A korábbi mez?gazdasági társadalmakban úgy lehetett fejl?dni, hogy t?bb földet m?veltek meg a korábinál t?bben. A g?zgép ?s a t?bbi ipari találmány els?sorban a szén használata mint új energiaforrást, a megl?z?en használt fa, víz ?s állati er? helyett. 1870 körül azonban megindult a második ipari forradalom, amely már az elektromos energiát ?s a bels? égés? motorokat használta, ?s ezek még a szénnél is sokkal jobb energiaforrások. Az elektromosságra ?s a bels? égés? motorokra épül? új ipari forradalom újból átrendezte az ?letet ?s a történelmet. Például olyan hatékony fegyvereket eredményezett, a repül?kt?l a tengeralattjárókig, a tankoktól a távirón át a telefonig, amelyekkel a vil?g újrafelosztására lehetett indulni az el?z? század két világháborújában. Míg az els? ipari forradalom Angliából indult 1770-t?l, addig a második Németországból ?s az Egyesült Államokból 1870-t?l, ?s ebben a második ipari forradalomban már nem Angliáé volt a vezet? szerep. Nem csoda, hogy az egyre hatékonyabb gazdasággal rendelke? Németország (1870-ben, a második ipari forradalom indulásának évében lesz egységes) - érezve erejét - át kívánta venni az európai kontinens feletti uralmat, ?s az sem, hogy a második ipari forradalom még er?sebb hatalma, az USA volt képes legy?zni. Berlin, New York ?s Boston a fejl?dési központok a korábbi London helyett.

1970-ben megint egy új technológiai forradalom indult útjára: az els? információs forradalom. Egy minden korábinál jobb, új energiaforrást fedeztek fel: a tudást. A kis szilíciumlapocska, majd az elektronikai eszk?z?k sora az ismeretek, információk ?s tudás minden korábinál hatékonyabb létrehozását, tárolását, feldolgozását ?s továbbítását eredményezte. Már nem a szén, olaj, víz- vagy atomenergia, hanem a tudás a termelékenység növekedésének els? számú energiaforrása. A tudás "tud" valamit, amit a t?bbi energiaforrás nem: azok használatukkal fogynak, a tudás viszont használatával n?. Akkor n? a termelékenység ?s a gazdagság egy családon, közösségen, településen vagy nemzetgazdaságon belül, ha a rendelkezésre álló tudást minél t?bben ?s minél jobban gyarapítják, ?s ennek legfontosabb trükkje, hogy mindenki megosztja a t?bbivel a tudását. Nem csupán jobb tehát az új energiaforrás, hanem más is, mint minden korábbi. Még a napenergia sem tudja ezt a trükköt: nem fogy ugyan el, mint a szén, de nem is lesz t?bb attól, hogy használjuk, míg a tudás igen.

Gondoljunk csak el, hogy milyen v?ltozást eredményezhet az emberiség ?s a mi ?let?nkben az, ha megv?ltozik a fejl?dés módja. Szert tett?nk egy olyan energiaforrásra, amely nem csupán kimeríthetetlen, hanem attól lesz t?bb, hogy használjuk. Nem mástól kell elvenni, hogy nek?nk t?bb legyen, hanem a miénket kell a t?bbiekkel megosztani, hogy nek?nk is t?bb legyen. Ezért alakulnak ki hálózatok az ?let minden területén, mert mindenki egyre t?bb emberrel, közösséggel ?s vállalkozással szeretne kapcsolatba ker?lni, tudást adni ?s venni. Egy ilyen formálódó új vil?gban a Széchenyi által is használt bölcs tanítás - "Adok, hogy adjál" - új értelmet nyer: minél t?bbet adok, annál t?bbet kaphatok vissza, de ha önz? vagyok, ?s nem osztom meg azt, amim van, akkor nem tudom megsokszorozni, ?s a végén elfogy. A százévenként rendre megérkez? gazdasági forradalmak közül ezért ez a legígéretesebb, egyben a leger?sebb is. Érdemes ezt a kormányzati politikának is szem el?tt tartania: minél t?bbet ad, annál t?bbet kaphat vissza. Minél jobban segíti a családokat, településeket ?s a hazai vállalkozókat abban, hogy gyarapodjanak, annál jobban jár, mert annál t?bbet kap vissza adók ?s gyarapodó teljesítmény révén. A sz?kkebl?ség már nem kifizet?d?.

(Manuel Castells: The Rise of the Network Society, Blackwell Publishers, Oxford, 1996)

Matolcsy Gy?rgy, hetivalasz.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló